

Kristiina Bylyku: Mõeldud tehtud!

„Mõeldud, tehtud“ oli läbivaks väljendiks meie intervjuu käigus. See kirjeldab Kristiinat väga hästi, sest tema spontaansed ideed, aga ka ideede elluviimist nägime mitmete aastate jooksul, mil Kristiina oli Eesti Laste ja Noorte Klubi (ELNK) juht. Mõõdunud suvel andis ta teatepulga edasi „noortele“, et ka nemad saaksid vabatahtliku töö kogemusi.

Kristiina on pärit Lõuna-Eesti väikelinnast Põlvast. Tema ema oli see, kes tundis tütres ära potentsiaali laste ja noorte valdkonnas tegutsemiseks ning leidis Pisipedas (tänapäev Tallinna Ülikooli Pedagoogiline Seminar - toim) noorsootöö eriala. „Mõeldud, tehtud! Alternatiiv oleks olnud turismindus, aga noorsootöö tundus põnev ja äge,“ ütleb Kristiina. Tal on väga head suhted vanematega. Nad oskasid tema huve märgata ja suunata. Täna üritab ta oma lapsele ringiga tagasi anda selle, mille kodust endaga kaasa võttis.

Koolis käimine oli Kristiina iseloomu jaoks natukene liiga kuiv ja teoreetiline, sest ta ei olnud tuupuri tüüpi õpilane. Ta oli pigem aktiivne ja korraldas juba kooli ajal üritusi. Hakkamist täis Kristiina tahtis toimetada ja midagi praktilist teha – seda nii nooruspõlves kui ka täna. „Mulle meeldis noorsootöö eriala õppimise juures see, et seal oli teooria ja praktika kõrvuti,“ ütleb Kristiina põlevate silmadega. Noorsootööd õppides pidi ta juba kolmandal kuul praktikale suunduma, tänu millele sai ka kiirelt selgeks, et valitud on õige eriala. Lisaks praktikatele noorsootöötajana koolis, noortekeskuses ja teistes asutustes tundis ta erilist entusiasmi suviseid laste- ja noortelaagreid korraldades.

Pärast õpinguid pakkus kolleegne noorsootöö osakonnajuhataja Luule Press talle tööd tema enda noorsootöö osakonnas, mida toetasid positiivsed

soovituskirjad praktika juhendajatelt.

„Mõeldud, tehtud! Ma töötasin 4 aastat Pedagoogilises Seminaris nii administratiivtöötaja kui ka praktiliste loengute lektorina,“ jutustab Kristiina. Just tänu Luulele sai ta noore inimesena võimaluse ennast proovile panna ning see, et Luule temasse uskus mõjutab Kristiinat tänaseni tema igapäevaelus kui ka töös. Töö kõrvalt alustas ta ka õpinguid Tallinna Ülikooli magistriõppes kommunikatsiooni erialal. Ikka selleks, et selle valdkonna teadmisi laste- ja noortevaldkonna praktikatega põimida.

Kristiina Šveitsi jõudmise lugu

„Vallalise inimesena sai palju reisitud ja ühel reisil Rootsis tutvusin oma tänase abikaasaga, kes sel ajal hoopis Roomas elas,“ jutustab Kristiina. Tark ei ruttu ja nii otsustasid noored katsetada esialgu pikamaasuhet, mis kestis kaks ja pool aastat. Seejärel oli neil vaja otsustada kuidas edasi minna.

Otsus Šveitsi kolimise osas oli väga spontaanne, sest kummalgi poolel ei olnud otsest kokkupuudet Šveitsiga. Eesti ei langenud koheselt valikute hulka, sest pärast kommunikatsiooni eriala lõpetamist oli Kristiinal soov saada rahvusvaheline kogemus. Samuti ei tulnud kõne alla Rooma. Kristiina meenutab: „Mu abikaasa tahtis sealt sel hetkel ära, sest igapäevane elu oli väga stressirohke ja kaootiline. *Dolce vita*’ks väga lahe, aga mitte päriselt elamiseks“.

„Otsustasime siis leida koha, kuhu me mõlemad tahaksime kolida. Kuna mu abikaasa onu oli just kolinud Šveitsi, siis me käisime tal külas ja see tundus tore koht. Mõeldud, tehtud,“ jutustab Kristiina. Nad kolisid Šveitsi 2015.

aastal kaks kätt taskus, keelt ei osanud ja tööd ei olnud. Kristiinat tundes see liigselt ei üllata, sest ta õhkab spontaansusest.

Kristiina kirjeldab uue elu algust järgmiselt: „Kahe nädalaga (veidi läbi tutvuste) õnnestus mul saada töö hotellis hommikusöögilauas. See ei olnud loomulikult minu eriala. Aga ma ei osanud ju keelt ja andsin endale aru, et pean endale aega andma ja kõigepealt keele selgeks saama.“

Šveitsis on palju reegleid, mis Kristiinale tema sõnul üldjoontes sobivad. Kristiina naerab, et tal on olnud erinevaid kogemusi: „Eestis on ka reeglid ja põhimõtteliselt need toimivad. Ja teiselt poolt Rooma kogemus, kus on palju reegleid, aga keegi ei järgi neid ning kui aus olla, siis ega keegi ei kontrolli ka.“ Kui mõned reeglid ja seadused tunduvad Kristiinale üleliigsed ja ülepingutatud, siis leiab ta, et see on põhjuseks, miks Šveitsis asjad üldiselt ka toimivad. Kristiina on eluga Šveitsis väga rahul ning ta usub, et selle põhjuseks on mõtteviis, et teise riiki elama kolides, tuleb iseennast vastavalt sellele riigile kohandada ning keele õppimine ja integratsioon on justkui A ja O. Eelneva tajumine ning praktikasse panek on viinud Kristiina kindlal sammul just sinna, kuhu ta jõuda on soovinud.

Kohtumine eestlastega

Kristiina jälgis eestlaste, eelkõige SESi Mänguringi tegemisi juba enne Šveitsi kolimist. Vabatahtlikku tööd armastavale Kristiinale tundus, et Mänguring on hea võimalus olla kasulik teistele eestlastele ja ka iseendale “pehmemaks maandumiseks”. „Minu jaoks oli oluline leida tee, kuidas jääda tööalaselt aktiivseks,“ jutustab Kristiina.

Aga paraku oli pärast kolimist elu suhteliselt kiire ja kontakti otsimine eestlastega venis ja venis, kuni nad kohtusid juhuslikult Gerdy'ga (Gerdy Ling – SESi Mänguringi juht sel ajal - *toim.*) Zürichi väliujula ääres. Kristiina nautis päikest, ja järsku kuulis, et läheduses olevate rätikute peale saabunud

ema ja tütar rääkisid eesti keeles. Ta jooksis õnnelikuna nende juurde, et tervitada teisi eestlasi. Kristiina jutustas, kes ta on ja mis ta teeb ning Gerdy vaid noogutas ja kuulas hoolega, kuni siis lõpuks ütles, et ta on tegelikult Šveitsi Eesti Seltsi Mänguringi juht. Gerdy ei lasknud võimalust käest ja nii haaratigi Kristiina Mänguringi toimetama. Mõeldud, tehtud!

Rääkides eesti lastest ja noortest, lähevad tema silmad eriliselt särama. Ta räägib nendest kohtumistest Eesti Laste ja Noorte Klubis suure õnnelikkuse ja tänulikkusega.

„Võibolla on see veidi „cheesy“, aga kõik need Lasteklubi kohtumised olid nii omanäolised ja see oli nii äge.“ Eriliselt meenutab ta ühte poissi, kes ei osanud alguses väga hästi eesti keeles rääkida, kuna kodune kõnekeel oli peamiselt saksa keel. See poiss rääkis alguses Lasteklubis saksa keeles ja Kristiina rääkis talle ikka eesti keeles vastu. „Ja kui sa ühel hetkel märkad, et nende kohtumiste tulemusel laps vastabki sulle millalgi eesti keeles ja ta julgeb seda teha - see oli nii eriline hetk ja parim tulemus meie tehtud tööle.“

Nii Kristiina kui ka SESi juhatus unistavad noorte kaasamisest. Kristiina juhtimisel alustati juba Noorteklubi kohtumistega, aga paraku pani koroono sellele kolm punkti. Me väga loodame, et keegi viib peagi Noorteklubi edasi.

Kristiina oli alguses mudilaste grupi juhendaja. Hiljem, 2016. aastal, võttis ta teatepulga Gerdylt üle ja jätkas ELNK juhina järgnevad kuus hooaega. Kristiina on sellest rääkides väga tänulik. Tema sõnul toimus kõik nii hästi ja tal oli suurepärase meeskond, kes on olnud selle õnnestumise alustala. Ta on tänulik, et teised juhendajad tema hullude ideedega alati kaasa läksid. Erilise tänu annab ta edasi

lastevanematele, kes on toetanud ELNK tegevust.

Kristiinal õnnestus klubi juhtimine suurepäraselt. Me oleme seltsi juhtkonnaga ütle mata tänulikud Kristiinale tema vabatahtliku töö eest. Seltsi tegevus saabki toimida vaid selliste aktiivsete tegijate õlgadele toetudes. Aitäh!

Rääkides lastekasvatamisest üldiselt

Kuna Kristiina on õppinud noorsootööd, kasvatab 5 aastast tüdruku ning töötab igapäevaselt noortega, siis arutlesime lastekasvatamise teemadel üldisemalt. Üritasime leida tema parimad nipid ja trikid.

Kristiina sõnul küll teooria ja praktika toetavad teineteist, kuid tihti ei toimi asjad elus nii, nagu oled koolipingis õppinud. Tema jaoks on kõige olulisem lastega koos olles neilt õppida ja ise koguaeg areneda. „Sa pead koos lastega kasvama ja ajaga kaasas käima. Teooria ja praktika on andnud küll mingi baasi, aga sa pead olema nagu voolav vesi kivide vahel - ujuma ja otsima uusi lahendusi,“ ütleb Kristiina toredasti luuleliselt.

Kuigi Kristiina on olnud väga spontaanne ja loomulik, siis tema jaoks on aastate jooksul lapse kasvatamisel toonud kergust just nimelt struktuur. Ta ütleb, et on alles nüüd märganud kui olulised on Šveitsis õpitud raamistik ja rutiin lapse jaoks. Rutiin lapse elus toetab nii last ennast kui ka lapsevanemat. „Minu spontaansus lapse esimestel aastatel tegi mulle endale veidi karuteene. Aga ma olin liiga väsinud, et alguses seda struktuuri läbi suruda,“ ohkab Kristiina. Üldiselt ei olnud Šveitsi tulemine Kristiina jaoks kuigivõrd raske. Emaks saamine oli aga suur väljakutse, sest puudus tugistruktuur, kellele toetuda. Töö- ja eraelu sidumine oli keeruline ning tagantjärele vaadates ütleb Kristiina, et korraga oli liiga palju vastutust.

Küsisin Kristiinalt, kas on miski, millest ta igapäevaselt lähtub lastega suheldes? Kristiina: „Mu peas on ühed sõnad, mis mind tänase päevani saavad ja mida ma üritan ka kodus järgida. Need

on Urve Uusbergi sõnad ajast, mil ta oli meie noorsootöö eriala tudengitele lektor koolis. Ma küsisin temalt selle sama küsimuse, sest ta on ju nii tore ja malbe ning tal on nii andekad lapsed. Ma tahtsin teada, et mis on tema võti olnud. Ta vastas, et ta kohtleb oma lapsi nagu sõpru, kes tulevad külla“, jutustab Kristiina. Need sõnad saavad Kristiinat igapäevaselt ja ta üritab alati rahulikuks jääda. Olulisel kohal suhetes on tema jaoks ka teineteise mõistmine, austamine ning vajadusel tolereerimine. Suured sõnad, mille praktiseerimine ei olegi tegelikult nii lihtne, kui tundub.

„Mängulisus õpetamise puhul – see on teine põhimõte, mida ma jälgin. Laps õpib läbi mängu. Jälgi ja toeta lapse huvi,“ soovib Kristiina väga selge sõnaga

Mis edasi?

Tänaseks on Kristiina jõudnud peaaegu sellesse punkti, kuhu ta Šveitsi tulles soovis jõuda - ta on jõudnud tagasi kooli. Kristiina töötab hetkel Zürichis „Freilager“ koolis õpetaja assistendina ja see on tema sõnul suur tunnustus viimaste aastate rahmimise eest. Loomulikult antud töö ise on tema ja ta kogemuste ning teadmiste mõttes ehk liigagi lihtne, kuid selleks, et „jalga ukse vahele saada“ pidi Kristiina aastaid pingutama. Hetkel ootab ta Eestis saadud diplomile akrediteeringut, et tal oleks võimalik siin erialaselt ka vastutusrikkamat tööd teha. Kui akrediteeringut mingil põhjusel tulema ei peaks, tuleb seada sammud uuesti ülikooli poole. „Ma olen leidnud endas sisemise rahu ja tunnen ennast jälle iseendana. Ma teen seda, mis mulle meeldib. Täna igapäevatöö toob mulle head energiat, motivatsiooni ja pakub teostusrahuldust,“ ütleb Kristiina sügava rahu ja rõõmuga.

Lisaks tööle koolis korraldab Kristiina endiselt ka laste sünnipäevaid. „See on olnud mul 5 aasta jooksul selline kõrvaltegevus, aga neid

ürituste korraldamisi tuleb jõudsalt aina juurde,“ jutustab Kristiina. Töö koolis ja ürituste organiseerimine nädalavahetustel oli ka üks põhjuseid, miks ta Lasteklubi vedamise edasi andis. „Ma sain olla 7 aastat Laste- ja Noorte Klubiga seotud ning nüüd on lihtsalt õige aeg anda koht vabaks ja kaasata teisi noori, kes saaksid selle ägeda ja kasuliku kogemuse. Mina tänan südamest selle pikaajalise usalduse ja võimaluse eest.“

Kristiina jutustas meile ka ühest laagrist, mille ta korraldas koolivaheajal kohalikele lastele. Tema üks soove olekski lisaks muudele üritustele hakata lastelaagreid korraldama ka Šveitsis. Laager on üks kohtadest, kus on tema sõnul võimalik lastele eeskujuks olla ja koos õppida. Siinkohal peab Kristiina silmas ka igapäevaselt vajaminevaid sotsiaalseid oskuseid.

Vihjasime Kristiinale tagasihoidlikult silma pilgutades, et jääme ootama eesti laste laagrit Šveitsis.

Millest sa unistad?

„Mul on mitmeid asju, millest ma unistan. Loomulikult unistan ma ka Ford Mustangist, aga see on selline unistus, et kui mul see on, siis olen õnnelik ja kui mul seda ei ole, olen ikka õnnelik. Lühiajalisem unistus või ka eesmärk on tegeleda iseendaga, hoolitseda iseenda eest. Olla naturaalselt ja vaimselt tugev naine.“

Seda soovime meiegi Kristiinale ja loodame, et ta leiab selle aja, et täita oma väga oluline unistus.

Meribel Hagen

14.November 2022